

Pravne posljedice otvaranja stečajnoga postupka

Stečajni zakon
Narodne novine broj 71/15 i 104/17

Željko Šimić
i
Lenka Ćorić
Suci Visokog trgovačkog suda
Republike Hrvatske

ožujak 2022.

Otvaranje stečajnoga postupka

- **Stečajni se postupak otvara rješenjem suda**
- **Sadržaj rješenja o otvaranju stečajnoga postupka (čl.129.)**
  - podaci za identifikaciju dužnika
  - podaci za identifikaciju stečajnoga upravitelja
  - dan, sat i minutu otvaranja stečajnoga postupka
  - poziv vjerovnicima da st.upravitelju u roku od 60 dana od dana objave toga rješenja prijave svoje tražbine
  - poziv razlučnim i izlučnim vjerovnicima da st. upravitelja obavijeste o svojim razlučnim i izlučnim pravima u roku od 60 dana od dana objave toga rješenja podneskom

Otvaranje stečajnoga postupka

- poziv dužnikovim dužnicima da svoje obveze bez odgode ispunjavaju stečajnom upravitelju za stečajnoga dužnika
- poziv na ispitno ročište i izvještajno ročište
- nalog za upis otvaranja stečajnoga postupka u registar suda, zemljišne knjige, obrtni upisnik, upisnik brodova, upisnik zrakoplova te upisnik prava intelektualnog vlasništva

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

čl. 158.-176.

- **Vrijeme nastupanja** - u trenutku kad je rješenje o otvaranju stečajnoga postupka objavljeno na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova
- Ako je rješenje o otvaranju st. postupka ukinuto (po žalbi), a u ponovnom postupku st. postupak bude opet otvoren, pr. posljedice su nastupile objavom prvog rješenja

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Ako je rješenje o otvaranju st. postupka ukinuto, a u ponovnom postupku st. postupak bude opet otvoren, u drugim postupcima (parničnim, ovršnim i sličnim) u kojima je stranka stečajni dužnik sud će ukinuti sve radnje provedene od dana donošenja odluke o ukidanju rješenja o otvaranju st. postupka do ponovnoga otvaranja st. postupka

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Odluka Ustavnog suda RH poslovni broj:U-III-2057/2105 od 27.5.2015.:
„I. Privremeno se odgađaju pravni učinci rješenja VTS RH broj: PŽ-1774/15 od 18.3.2015. i rješenja Trg. suda u Zg broj: St-1878/13 od 13.2.2015.
II. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a privremena odgoda pravnih učinaka ostaje na snazi do okončanja postupka pred Ustavnim sudom RH.”

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- **Pravne posljedice:**
  - prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na st. upravitelja
  - prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja
- Zabrana otuđenja ili opterećenja, koja je protiv dužnika određena prema općim pravilima (na temelju ugovora ili zakona) samo radi zaštite interesa određenih osoba, u stečajnom je postupku bez učinka
- Ako je zabrana otuđenja i opterećenja određena u postupku ovrhe ili osiguranja, zabrana iz odredbe čl. 160. st. 1. SZ-a se ne odnosi na ta otuđenja i osiguranja

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- parnični postupci se prekidaju
- prestaje punomoć dana punomoćniku
- parnice o imovini koja ulazi u st. masu koje su bile u tijeku preuzet će st. upravitelj u ime i za račun st. dužnika
- Parnice u vezi tražbina koje se prijavljuju u st. postupku ne mogu se nastaviti prije nego što su ispitane (ako se ne prijave ???)
- upis stečajne mase u sudski registar - nije nužno za nastavak parnice (vidi odluke VTS RH broj: PŽ-2817/21 i 6010/21)
- stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku
- Istovremeno otvaranje i zaključenje st. postupka (čl. 132. SZ i čl. 431. SZ) i pitanje zastare

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Parnice bile u tijeku protiv st. dužnika- preuzet će st. upravitelj u ime st. dužnika ako se tiču:
  - izlučenja nekog predmeta iz st. mase
  - odvojenoga namirenja
  - obveza st. mase
- Troškovi postupka 165. st.3. SZ (st. vjerovnik ili vjerovnik st. mase)
- Trajanje postupka u kojemu je st. dužnik stranka je hitan
- Pred sudom 1. stupnja mora završiti u roku od 6 mjeseci od pravomoćnosti rješenja o nastavku postupka
- Drugostupanjski sud je dužan odlučiti o žalbi u roku od 6 mjeseci od dana primitka žalbe

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Prestanak prava stečenih sudskom ili izvansudskom ovrhom ili prisilnim sudskim osiguranjem (razlučna i slična prava) 60 dana prije podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka, odnosno 60 dana prije podnošenja prijedloga za otvaranje st. postupka ili nakon toga, na imovini koja ulazi u st. masu prestaju otvaranjem st. postupka odnosno takav postupak se obustavlja
- Predmetna prava se brišu iz j. knjiga na temelju rješenja suda
- Ako su postupci sudske ovrhe ili osiguranja obustavljeni prije nastupanja pr. posljedica otvaranja stečaja, rješenje donosi sud u st. postupku

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Raspolaganja dužnika nakon otvaranja st. postupka predmetima iz st. mase bez pravnoga su učinka
- Drugoj strani vratit će se njezina protučinidba ako je njome povećana vrijednost st. mase
- Izuzetak – radi zaštite načela povjerenja u javne knjige (osoba koja je u dobroj vjeri ne može trpjeti štetu zbog toga što se gleda pravno odlučnih činjenica pouzdala u javne upisnike)

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Činidba u korist dužnika - nakon otvaranja st. postupka obveza ispunjena ovlaštenoj osobi za zastupanje dužnika po zakonu ili dužniku pojedincu prije objave rješenja, iako je obvezu trebalo ispuniti u korist st. mase, osoba se ispunjenjem oslobađa obveze ako dokaže da u vrijeme ispunjenja nije znala da je st. postupak otvoren (npr. prije objave rješenja)
- Ako je dužnik pojedinac stekao nasljedstvo ili zapis prije otvaranja ili tijekom st. postupka, samo on ima pravo dati nasljedničku izjavu

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Podjela imovine pr. zajednice – dužnik u suvlasništvu ili ortaštvu, podjela imovine se obavlja izvan st. postupka
- Za obveze dužnika iz takvog odnosa može se iz njegovog suvlasničkog ili ortačkog udjela tražiti odvojeno namirenje
- Ugovorne odredbe kojima se u takvim zajednicama isključuje trajno ili na određeno vrijeme pravo na razvrgnuće zajednice ili kojima se utvrđuje poseban otkazni rok su bez učinka u st. postupku
- Isto vrijedi i za odredbe u oporuci na kojoj se zajednica temelji te za odgovarajući sporazum sunasljednika

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- **zabrana pokretanja ovrhe i osiguranja** – nakon otvaranja stečajnoga postupka
- Postupci ovrhe i osiguranja u tijeku prekidaju se – nakon što budu nastavljani obustavljaju se
- Postupci koje su **pokrenuli različni vjerovnici** – nakon prekida **nastavlja ih stečajni sud** primjenom pravila o unovčenju predmeta na kojima postoji različno pravo u stečajnom postupku (samo po novom Zakonu)
- Odluke VS broj: Gr1-405/19, 216/20; 365/19; 183/19)
- **Izlučni vjerovnici** – mogu pokrenuti postupke ovrhe i osiguranja prema općim pravilima ovršnoga postupka – prekinute postupke će nastaviti i provesti ovršni sud

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- Zabrana ovrhe radi ostvarenja tražbina prema st. masi
- Isključenja drugih oblika pravnog stjecanja na imovini koja ulazi u st. masu – ako se ne temelje na raspolaganju dužnika ili ovrsi ili osiguranju
- Skupna šteta – koju su zajednički pretrpjeli st. vjerovnici umanjenjem st. mase prije ili nakon otvaranja st. postupka čime se smanjuje mogućnost namirenja st. vjerovnika. Njihove zahtjeve može ostvarivati samo st. upravitelj, a ako su zahtjevi upravljeni protiv st. upravitelja može ih ostvarivati samo „novi” st. upravitelj i ono što se dobije ulazi u st. masu
- Osobna odgovornost članova društva (j.t.d. i komplementari kod k.d.) – zahtjeve protiv članova društva za vrijeme st. postupka može ostvarivati samo st. upravitelj (što je sa d.d. ili d.o.o. ?)

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

- **Prijeboj** – ako je u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka stečajni vjerovnik imao pravo na prijeboj **zadržava ga i nakon otvaranja stečaja**
- **Prijeboj nije dopušten:**
  1. ako je obveza stečajnoga vjerovnika prema stečajnoj masi nastala tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
  2. ako je stečajni vjerovnik svoju tražbinu stekao od drugoga vjerovnika tek nakon otvaranja stečajnoga postupka (vidi PŽ-5983/21)
  3. ako je stečajni vjerovnik mogućnost prijeboja stekao pobojom pravnom radnjom

Pravne posljedice otvaranja st. postupka

4. ako je stečajni vjerovnik tražbinu stekao ustupom za posljednjih 6 mjeseci prije dana otvaranja predstečajnoga postupka, odnosno ako nije otvoren predstečajni postupak za posljednjih 6 mjeseci prije dana otvaranja stečajnoga postupka, a znao je ili morao znati da je dužnik postao nesposoban za plaćanje ili da je protiv njega podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka, odnosno prijedlog (ili zahtjev) za otvaranje stečajnoga postupka

Dužnost obavješćivanja i suradnje

- Dužnik pojedinac dužan je sudu, st. upravitelju, Odboru vjerovnika i prema nalogu suda vjerovnicima davati sve potrebne obavijesti o okolnostima koje se odnose na postupak
- Dužan je pomagati st. upravitelju pri ispunjavanju njegovih zadataka
- Dužan je surađivati i davati obavijesti prema nalogu suda
- Dužan je suzdržavati se od radnji kojima bi se moglo otežati ispunjenje obveza
- Dužan je obavijestiti o nakani udaljenja iz mjesta prebivališta, odnosno boravišta. Sud mu može zabraniti udaljavanje

Dovođenje i novčana kazna

- Ako dužnik pojedinac ne postupa po nalogima suda, ako ne daje obavijesti koje se odnose na postupak, ako ne pomaže st. upravitelju, ako poduzima radnje kojima otežava ispunjenje obveza ili ako se protivno odluci suda udalji iz mjesta prebivališta ili boravišta ili ne obavijesti sud o nakani udaljenja, sud može odrediti njegovo saslušanje te njegovo dovođenje u slučaju neodazivanja
- Novčana kazna do 10.000,00 kn (vidi PŽ-605/22 od 22.2.2022.)
- Sve se odnosi i na osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu, članove nadzornog tijela ili osobno odgovorne članove dužnika ovlaštene za zastupanje

Uzdržavanje iz st. mase

- Vjerovnici na ročištu (izvještajnom ili kojoj kasnijoj skupštini vjerovnika) odlučuju hoće li i u kojem obujmu dužniku pojedincu i njegovoj obitelji davati uzdržavanje iz st. mase
- Do odluke vjerovnika st. upravitelj može, uz suglasnost odbora vjerovnika, odnosno suda ako odbor nije osnovan, odrediti dužniku njegovo uzdržavanje. Na isti način jamči se uzdržavanje i osobama koje je dužnik pojedinac dužan uzdržavati po zakonu, u skladu s odredbama obiteljskog prava